

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในปัจจุบันสภาวิชาชีพบัญชีได้มีการประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Exposure Draft on Thai Financial Reporting Standards for Non-Publicly Accountable Entities : ED-TFRS for NPAEs) สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554 เป็นต้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ คือ การให้แนวทางในการรายงานการเงินที่มีคุณภาพที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ส่งเสริมการนำเสนอข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจของผู้ประกอบการและผู้ใช้งบการเงินอื่นๆ
2. สนับสนุนให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพทั้งระดับจุลภาคและระดับมหภาค
3. เพิ่มความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้ง่ายขึ้นและช่วยลดต้นทุนของเงินทุน
4. ส่งเสริมให้เกิดความสม่ำเสมอและเปรียบเทียบกันได้ของข้อมูลทางการเงินที่ช่วยให้ผู้ประกอบการและผู้ใช้งบการเงินเกิดความเชื่อมั่น ซึ่งนำไปสู่การเติบโตของธุรกิจและระบบเศรษฐกิจโดยรวม

มาตรฐานฯ ฉบับนี้ จะครอบคลุมวิธีการปฏิบัติทางการบัญชี รวมทั้ง การจัดทำงบการเงินสำหรับ NPAEs ในเรื่อง การนำเสนองบการเงิน เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลูกหนี้ สินค้าคงเหลือ เงินลงทุน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สินทรัพย์ไม่มีตัวตน อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ต้นทุนการกู้ยืม สัญญาเช่า ภาษีเงินได้ ประมาณการหนี้สินและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน รายได้ การรับรู้รายได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ สัญญาก่อสร้าง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี และการแก้ไขข้อผิดพลาด

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศบังคับใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Non-Publicly Accountable Entities) กับผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีตามที่กำหนดไว้ใน พรบ.การบัญชี พ.ศ. 2543 และไม่ใช่กิจการที่ (1) มีตราสารทุนหรือตราสารหนี้ของกิจการที่มีการ

ที่ซื้อขายต่อประชาชนหรืออยู่ระหว่างนำส่งบการเงินให้แก่ กสท. หรือหน่วยงานกำกับดูแลอื่นเพื่อออกหลักทรัพย์ขายให้แก่ประชาชน (2) ดำเนินธุรกิจหลักในการดูแลสินทรัพย์ของกลุ่มบุคคลภายนอกในวงกว้าง (3) เป็นบริษัทมหาชน ด้วยตระหนักถึงปัญหาในทางปฏิบัติที่เกิดจากการนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาถือปฏิบัติ

มาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะจึงมีวัตถุประสงค์ในการผ่อนผันให้กิจการดังกล่าวสามารถใช้วิธีการบัญชีที่ไม่ก่อให้เกิดต้นทุนในการจัดทำบการเงินสูงจนเกินไป เนื่องจากลักษณะที่สำคัญของกิจการเหล่านี้คือขนาดของการดำเนินงานที่เล็กกว่า 70% มีรายได้ต่ำกว่า 10 ล้านบาทต่อปี ทำให้การกำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงินต้องคำนึงถึงต้นทุนของการจัดทำบการเงินเป็นสำคัญ ดังนั้นมาตรฐานการรายงานทางการเงินจึงให้ความสำคัญกับการยกเว้นข้อกำหนดในการวัดมูลค่ายุติธรรมในเรื่องต่าง ๆ โดยกำหนดให้ลักษณะเชิงคุณภาพที่สำคัญประเด็นหนึ่งคือความสามารถยืนยันความถูกต้องของรายการได้ ที่จะทำให้อกิจการไม่จำเป็นต้องวัดมูลค่าของบางรายการด้วยมูลค่ายุติธรรมข้อกำหนดในมาตรฐานดังกล่าวตั้งอยู่บนพื้นฐานของความต้องการใช้ข้อมูลของผู้ให้เงินทุนแก่กิจการ ได้แก่ เจ้าหนี้เงินให้กู้และเจ้าของกิจการซึ่งมีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลของกิจการได้มากกว่าผู้ให้เงินทุนและผู้มีส่วนได้เสียอื่นของกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ การถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะจึงเป็นก้าวแรกที่จะช่วยให้ผู้บริหารของกิจการเริ่มตระหนักถึงความสำคัญของการมีข้อมูลทางการเงินที่ให้ประโยชน์ในการตัดสินใจ และมีข้อมูลพื้นฐานเพื่อให้เจ้าของเงินทุนที่สำคัญ ได้แก่ เจ้าหนี้เงินให้สินเชื่อ สามารถตัดสินใจด้านสินเชื่ออย่างเหมาะสม ที่จะทำให้กิจการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ด้วยต้นทุนทางการเงินที่เหมาะสม

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทำบัญชีในกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมหรือ SMEs ที่ประกอบกิจการในกรุงเทพมหานครต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยพื้นฐานของผู้ทำบัญชี ด้านระดับความรู้ การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ประสิทธิภาพการทำงานและประเภทของธุรกิจ ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ
2. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีในการจัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยพื้นฐานของผู้ทำบัญชี ด้านระดับความรู้ การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ประสิทธิภาพการทำงานและประเภทของธุรกิจที่แตกต่างกันมีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ
2. ผู้ทำบัญชีมีความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะมากน้อยเพียงใด

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านระดับการศึกษา มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญ
2. ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการทำงานด้านบัญชีมีผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญ
3. ปัจจัยด้านระดับตำแหน่งมีผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญ
4. ปัจจัยด้านการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มพูนศักยภาพด้านวิชาการมีผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญ

5. ปัจจัยด้านการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจตาม พรบ.การบัญชี 2543 มีผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญ

6. ปัจจัยด้านการเป็นสมาชิกเกี่ยวกับสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวกับวิชาชีพการบัญชี/ด้านธุรกิจมีผลต่อความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีที่มีต่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญ

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้วิธีการวิจัยสำรวจ (Survey) โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้ทำบัญชีในกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SMEs ที่ประกอบการในกรุงเทพมหานคร จำนวน 3,227 รายและเลือกกลุ่มตัวอย่าง 356 ราย (ทาโรยามาเน) ผู้วิจัยจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ไปยังผู้ทำบัญชี นอกจากนี้ผู้วิจัยจะได้ศึกษามาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะและงานวิจัยมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

ระดับการศึกษา	หมายถึง	ระดับการศึกษาของผู้จัดทำบัญชีที่ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (NPAEs)
การพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง	หมายถึง	ผู้ทำบัญชีที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (NPAEs)
ประสบการณ์การทำงาน	หมายถึง	ประสบการณ์ทำงานของผู้ทำบัญชี
ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชี	หมายถึง	ความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสีย

สาธารณณะ (NPAEs)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยพื้นฐานของผู้ทำบัญชี ด้านระดับความรู้ การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ประสิทธิภาพการทำงานและประเภทของธุรกิจ ที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจในการจัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณณะ
2. ทำให้ทราบถึงระดับความรู้ความเข้าใจของผู้ทำบัญชีในการจัดทำรายงานทางการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินสำหรับกิจการที่ไม่มีส่วนได้เสียสาธารณณะเพื่อช่วยนำไปปรับปรุงพัฒนาหรือจัดให้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับมาตรฐานรายงานทางการเงินฉบับนี้ต่อไป